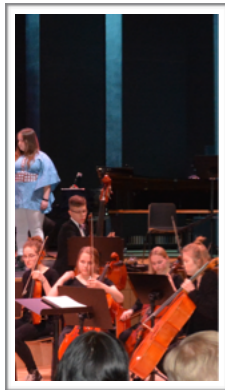

TAITEEN PERUSOPETUKSESTA on säädetty säännöllisesti 2000 -luvulla. Alunperin opetusalue on määritelty taiteen perusopetuksesta annetussa laissa 633/1998 mm. näin:

”Taiteen perusopetus on koulun ulkopuolella ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellista taidekasvatusta.”

”Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkiopistoissa, kuvataidekouluissa ja tanssioppilaitoksissa.”

Nurmijärven musiikkiopisto tarjoaa Nurmijärven kunnan sekä lähitaajamien alueilla taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin perusopetusta.

LAAJA OPPIMÄÄRÄ TARKOITTAI TAVOITTEELLISTA ETENEMISTÄ HARRASTUKSESSA, LAAJAA OPPISISÄLTÖÄ SEKÄ MYÖHEMMIN MAHDOLLISTA TÄHTÄINTÄ AMMATTIOPINTOIHIN

LAAJASSA OPPIMÄÄRÄSSÄ OPIKSELU KEHITTYY TASAISESTI JA TIIVISTYY ITSE SUUNNITELTUIHIN SYVENTÄVIIN OPINTOIHIN

OPS 2020

Käytännön musiikkitaitojen opetus alkaa varhaismusiikkikasvatuksesta musiikkileikkikunneilla ja soitinvalmennuksessa.

MUSIIKKILEIKKIKOULU VALMENTAA LEIKKIMÄÄN JA MUSISOIMAAN, SOITIN-VALMENNUSRYHMÄT TUTUSTUTTAVAT SOITTIMIEN KIRJOON

Syventävässä opetuksessa korostuvat omat valinnat. Oppilaat voivat suunnitella henkilökohtaisen tuntiresurssin (esim. 45 - 75 min / vko) käytön.

OPIINNOT PERUSTASON JÄLKEEN KESKITTYVÄT OPISTOTASON POLKUUN TAI VAPAASEEN, ITSEKOOTTUUN JAKSOON.

Perusopinnoissa soittimen hallintaa ja musiikkisuhteen syvenemistä jaksotetaan tasolta toiselle edeten.

PERUSTASOLLA OPITAAN ALKEISTA KOHTI PERUSTAITOJEN HALLINTAA MUSIIKIN, SOITTIMEN SEKÄ SOITTAMISEN JA YHDESSÄ MUSISOINNIN PERUSTEET

Vuorovaikutuksessa, toisillemme tilaa antaen kasvatamme yhteisen sävelkudoksen, kuulemisen ja oppimisen kulttuurin. Moniäänisyys antaa tilaa luovuudelle.

ESIINTYMÄLLÄ ERI TAPAHTUMISSA KYSYTYTÄÄN SOIVUUTTA SEKÄ YHTEYTTÄ MUSIIKIN TULEVAISUUTEEN.

OPETUSSUUNNITELMA JA SEN SISÄLTÖ

2. TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

2.1 Tämän opetussuunnitelman perustana ovat Opetushallituksen määrittelemät taiteen perusopetuksen *laajan oppimäärän* perusteet.

Musiikin opiskelu Nurmijärven musiikkiopistossa on pitkäjänteinen, tasolta toiselle etenevä, satojen vuosien perinteisiin tukeutuva prosessi. Samalla oppimista määrittävät tämän hetkinen kulttuuri ja ilmiöt sekä jokaisen oppilaan yksilölliset piirteet oppijana, muusikkona ja ihmisenä. Päämääränä on löytää jokaisen oppilaan oma ääni, sisäinen muusikkous, vahvistaa hänen identiteettiään sekä auttaa oppilasta löytämään oma tiensä koko elämän kestävään musiikkisuhteeseen ja itseilmaisuuksiin musiikin kautta.

Opetus on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille, mutta pyrkimyksenä on saada kyläyhteisöt, lapset ja vanhukset, päiväkodit, kirkot ja kauppakeskukset soimaan, tuoda musiikki luovasti ulos oppitunnilta tuottamaan iloa ja yhteisöllisyyttä, ja mennä myös musiikkia luokkahuoneen ulkopuolelle kuulemaan ja oppimaan. Musiikki elinikäisenä voimavarana vahvistuu myös aktiivisella vanhempien ja alumien, vanhojen musiikkiopistolaisien yhteisiin hankkeisiin.

Käytännön musiikkitaitojen opetus alkaa varhaismusiikkikasvatuksesta, jota annetaan musiikkileikkitunneilla ja soitinvalmennuksessa. Perusopinnoissa soittimen hallintaa ja musiikkisuhteen syvenemistä jaksotetaan tasolta toiselle etenevänä prosessina; selkeät päämäärät motivoivat ja auttavat huomaamaan oman edistymisensä. Tasosuorituksissa opiskelija saa sanallisen palautteen, joka on myönteinen, realistinen ja rakentava. Tärkeässä asemassa on itsearviointi, jonka painopiste on koko oppimisprosessin tarkastelussa.

2.2. ARVOPERUSTA

Nurmijärven musiikkiopiston opetus perustuu jokaisen toimijan yksilöllisen muusikkouden kunnioittamiseen; vuorovaikutuksessa toinen toisillemme tilaa antaen kasvatamme tästä yhteisen sävelkudoksen, kuulemisen ja oppimisen kulttuurin. Moniäänisyys antaa tilaa luovuudelle ja suuntaa kohti tulevaisuutta.

2.3 OPPIMISKÄSITYS

Osallisena musiikkiin meistä jokainen on erilainen, aktiivinen toimija ja tavoitteet ovat monenlaisia. Vuosisataisen käsityöperinteen, soittotekniikan oppiminen kulkee yhtä matkaa harjoitteluun oppimisen, tavoitteiden asettamisen ja itsenäisesti sekä muiden kanssa toimimaan oppimisen kanssa.

Musiikki auttaa vahvistamaan omaa identiteettiä ja omaa roolia yhteisössä. Oman muusikkouden, yksilöllisen äänen löytäminen ja luovuus ovat keskeinen osa ihmisyyttämme ja auttavat koko yhteisöä voimaan hyvin. Hyvän ohjauksen, yhteisen ja itsenäisen työskentelyn päämääränä on oppimisen ilo ja onnistumisen elämys. Nämä auttavat oppijaa saavuttamaan omat tavoitteensa ja tapansa tuottaa musiikkia.

3. OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

3.1 OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

Turvallinen ja uusille ajatuksille avoin oppimisympäristö sekä keskinäinen luottamus ovat lähtökohtia luovuudelle ja itseilmaisulle. Ideoiden vaihtoon kannustetaan ja projekteihin tartutaan – meillä on paljon opittavaa toisiltamme. Nurmijärven musiikkiopisto pyrkii rakentamaan opiston sisäistä yhteisöllisyyttä kaverimusiikin sekä yhteisten erilaisten, pienten ja suurten projektien ja tapahtumien avulla. Näistä esimerkkejä ovat: yhteiset mupe-teemat, opettajien yhteistyöpajat, opettajakonsertit, yhteiset isot konsertit ja tapahtumat. Kenenkään ei tarvitse tehdä työtään yksin, oppiminen ja soitto ovat yhteisiä, iloisia kokemuksia.

Musiikki kuuluu muuallekin kuin opetusluokkiin. Monipuoliset yhteistyöprojektit ja oppimisympäristöt auttavat löytämään oman tavan musisoida, luovat päämääriä, joita tavoitella ja antavat onnistumisen kokemuksia. Esimerkiksi vanhukselle musisoidessa voi jo varhaisessa vaiheessa opintoja pystyvänään tuottamaan toiselle ihmiselle omalla musiikillaan iloa ja merkityksellisyyttä.

3.2 TOIMINTAKULTTUURI

Musiikki on kuuntelua. Toimintakulttuurissa pyrimme myös kuuntelemaan ja kohtaamaan toisemme, antamaan palautetta ja ottamaan sitä vastaan rakentavasti. Kaikki musiikkiopistotoimintaan osalliset, hallinto, opettajat, oppilaat ja vanhemmat tarvitaan mukaan vuorovaikutukseen. Pyrimme myös toinen toistamme kuunnellen suunnittelemaan ja kehittämään arkikäytänteitä ja pedagogiikkaa.

3.3. YHTEISTYÖ

Soittajien perheet ja Nurmijärven musiikkiopistossa opiskelleet alumnit otetaan mukaan toimintaan yhteisiin projekteihin ja yhteismusisointiin. Musiikki ei lopu päättötodistukseen, Nurmijärven musiikkiopisto haluaa rohkaista vanhoja soittajia aktiiviseen musiikkitoimintaan ja rikastuttaa koko kunnan kulttuurielämää. Opisto pyrkii myös aktiiviseen vuoropuheluun ja yhteistyöhön ympäröivien musiikkiopistojen ja muiden taiteen perusopetusta tarjoavien opistojen kanssa.

3.4 NURMIJÄRVEN MUSIIKKIOPISTON JA NURMIJÄRVEN TANSSIOPISTON YHTEISTYÖ

Musiikin ja tanssin opetuksen yhteistyöllä on vahvat perinteet Nurmijärvellä alkaen 1990-luvulta. Perinteitä halutaan jatkaa myös uuden opetussuunnitelman astuessa voimaan. Erikokoiset tuotannot

ovat osa molempien opistojen pedagogista toimintaa.

4. OPINTOJEN LAAJUUDEN JA RAKENTEEN KUVAUS

4.1 Nurmijärven musiikkiopistossa annettavaan perusopetukseen kuuluu soitonopetuksen lisäksi musiikin perusteaineiden opetusta, yhteismusisointia, projekteja ja konserttavierailuja. Perusopetus ja musiikin perusteaineet on jaettu neljään tasoon. Suoritettuaan tasot ja osallistuttuaan valitsemiinsa projekteihin ja yhteismusisointiin n. 800 vt, oppilas voi saada perustason (musiikkikoulun) päättötodistuksen.

4.2. OPINTOJEN RAKENTEET

Esimerkki **perustason** tuntien jakautumisesta (7 vuodelle):

Soittotunnit 1vt x 7 vuotta x 35 vt / vuosi = 245 vt

Musiikin perusteet (4 kurssia) 175 vt

Yhteismusisointi 7 vuotta x 35 vt / vuosi = 245 vt

Projektit 7 x n. 20 vt / vuosi 140 vt

Yhteensä 805 vt

Syventävässä opetuksessa korostuvat omat valinnat. Oppilaat voivat vuosittain suunnitella, miten henkilökohtaista tuntiresurssiaan (45 - 75 min / vko) haluavat käyttää. Tämä mahdollistaa pääaineen tunnin lisäksi esimerkiksi henkilökohtaisen sävellystunnin, sivuaineen, kamariyhtyetunnin tai vaikkapa vapaa säestystunnin. Jos oppilas haluaa panostaa omaan pääaineeseensa tähdätäkseen ammattiopintoihin, hänellä voi käyttää koko henkilökohtaisen tuntiresurssinsa oman opettajansa kanssa hioakseen taitojaan. Säveltäminen, improvisointi ja musiikkitekniikka toimivat musiikin perusteiden opetustyökaluina.

Esimerkki **syventävän tason** tuntien jakautumisesta (4 vuodelle)

Henkilökohtainen opetus 1,33 vt x 4 vuotta x 35 vt / vuosi = 186 vt

Yhteismusisointi 2 vt x 3 vuotta x 35 / vuosi = 210 vt

Musiikin perusteet (2 kurssia) = 93 vt

Projektit 3 x 20 = 60 vt

Yhteensä 549 vt

5. OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMISEN KUVAUS

Oppimäärää voidaan yksilöllistää erityisille oppijoille tekemällä henkilökohtainen opetussuunnitelma yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa. Luki- ja keskittymishäiriöt, erilainen kehittyminen ei ole este musiikin opiskelulle, musiikillisia taitoja voidaan kehittää oppijan omista lähtökohdista.

6. OPPIMISEN ARVIOINTI

Koulutuksen järjestäjä arvioi antamaansa koulutusta ja osallistuu toimintansa ulkopuoliseen arviointiin [Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998) 7 § (muutettu lailla 1301/2013)]. Opetussuunnitelman toteutumista seurataan ja sitä edelleen kehitetään osana tätä tehtävää.

6.1 ARVIOINNIN TEHTÄVÄ

Musiikin opiskelua ja oppimista arvioidaan eri vaiheissa projektia. Itsearviointia ja opiskelun suunnittelua tukemaan laaditaan jokaiseen soittimeen taitotaulut, jotka pyrkivät tekemään sanallisesti konkreettisemmiksi usein abstrakteilta tuntuvat musiikinopiskelun tavoitteet. Taitotaulut esittelevät tasolta toiselle etenevästi, minkälaisiin asioihin teknisesti ja musiikillisesti perehdytään. Perusopinnot jakautuvat alkeistasoon ja 1-3 tasoihin. Perusopintojen jälkeen opinnot jatkuvat syventävään oppimäärään. Tasot jakautuvat eri aihealueisiin, soittotekniikkaan, musiikin hahmottamiseen, luoviin taitoihin (sävellyks ja improvisointi), yhteissoittoon ja konserttivalmiuksia käsitteleviin osioihin.

6.2 ARVIOINTI OPINTOJEN AIKANA

Oppilas suunnittelee lukukausittain yhdessä opettajansa kanssa tavoitteensa ja arvioi projektiansa onnistumista. Tavoitteena on tukea oppilasta **kasvamaan itsenäiseksi, omatoimiseksi musiikilliseksi toimijaksi**, joka osaa ja pystyy hyödyntämään musiikkia aktiivisesti elämänsä ajan. Käytyään läpi kunkin tason vaatimuksiin, oppilas suorittaa vastaavan tasotutkinnon. Tasotutkinto voi olla osa konserttia ja siihen voi liittää halutessaan videon. Tasotutkinnon arvioi lautakunta, joka antaa sanallisen palautteen. Teknisiä valmiuksia ja prima vista soittoa pidetään jatkuvasti yllä, ja niiden osalta tasovaatimusten suorittamista suositellaan vuosittain erikseen esimerkiksi asteikkopajojen ja etydisoittajaisten muodossa.

6.2 OSAAMISEN TUNNUSTAMINEN JA OPINTOJEN HYVÄKSILUKEMINEN

Nurmijärven musiikkiopistossa oppilaalla on oikeutena saada opetussuunnitelman tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä vastaavat aikaisemmin sekä mahdollisesti muissa oppilaitoksissa suorittamansa opinnot tai muutoin hankittu osaaminen arvioiduksi ja tunnustetuksi. Tunnustaminen perustetaan selvityksiin oppilaan opinnoista sekä näyttöihin osaamisesta ja suhteessa kunkin hyväksiluetavan opintokokonaisuuden tavoitteisiin ja sisältöihin. Myös oppilaan siirtyessä opiskelemaan oppimäärästä toiseen osaamisen tunnustamisessa ja opintojen hyväksilukemisessa menetellään edellä kuvatusti.

6.2 OPPIMÄÄRÄN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti ja jäljempänä tässä suunnitelmassa kuvattujen

valinnaisten opintojen kokonaisuutena. Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet kuvataan soitinkohtaisissa osioissa (taitotaulut / liite).

Laajan oppimäärän arviointi perustuu Nurmijärven musiikkiopiston kannatusyhdistys r.y:n hallituksen hyväksymässä opetussuunnitelmassa määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin. Päätötodistukseen merkitään sanallinen arvio oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä, joka sanallinen arvio kuvaa kannustaen oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa yhdessä asetettuihin opintotavoitteisiin. Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan oppimisen ja osaamisen vahvuuksia.

6.2 TODISTUKSET JA NIIHIN MERKITTÄVÄT TIEDOT

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen *musiikin laajan oppimäärän perusopintojen todistus*, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot. Todistuksen sisältö noudattaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän yleisohjeistusta.

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen *musiikin laajan oppimäärän syventävien opintojen todistus*, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät syventävien opintojen valinnaiset kokonaisuudet. Todistuksen sisältö noudattaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän yleisohjeistusta.

Lisäksi oppilaalle voidaan antaa pyydettäessä osallistumistodistus suorittamistaan taiteenalan laajan oppimäärän opinnoista, jos opinnot keskeytyvät tai oppilas tarvitsee niitä muusta syystä.

Osallistumistodistukset voivat sisältää liitteitä.

11. MUSIIKIN PERUSOPETUKSEN LAAJA OPPIMÄÄRÄ

11.1 VARHAISIÄN MUSIIKKIKASVATUS

Käytännön musiikkitaitojen opetus alkaa varhaismusiikkikasvatuksesta, jota annetaan musiikkileikki-pedagogisissa sekä soitinvalmennuryhmissä. Varhaismusiikkikasvatus valmentaa 0-6-vuotiaita lapsia sekä perheitä musiikin kokemiseen, iloon ja eheyttämiseen ryhmissä. Soitinvalmennuksessa aletaan tutustua eri instrumenttien soiton alkeisiin sekä musiikin ilmiöihin. Musiikkiopiston ryhmissä toteutettu musiikkileikki sekä soitinvalmennus muodostavat sellaisenaan musiikin laajan oppimäärän opiskelun ja harrastamisen perustan jatkuen luontevasti soitin- ja yhtye-, kuoro- ja orkesteriopiskeluna opistossa.

11.2. MUSIIKIN PERUSOPINNOT

Perusopinnoissa soittimen hallintaa ja musiikkisuhteen syvenemistä jaksotetaan tasolta toiselle etenevänä prosessina; selkeät päämäärät motivoivat ja auttavat huomaamaan oman edistymisensä. Tasosuorituksissa opiskelija saa sanallisen palautteen, joka on myönteinen, realistinen ja rakentava. Tärkeässä asemassa on itsearviointi, jonka painopiste on koko oppimisprosessin tarkastelussa.

11.3. MUSIIKIN SYVENTÄVÄT OPINNOT

Syventävässä opetuksen keskeinen korostus syntyy opintokokonaisuuden itsenäisistä valinnoista. Oppilaat suunnittelevat vuosittain tai myös pidempinä kokonaisuuksia, joiden mukaan he jakavat henkilökohtaista tuntiresurssiaan (45 - 75 min / vko). Tämä mahdollistaa pääaineen tunnin lisäksi esimerkiksi henkilökohtaisen sävellystunnin, sivuaineen, kamariyhtyetunnin tai vaikkapa vapaa säestystunnin opiskelun. Jos oppilas haluaa panostaa omaan pääaineeseensa tähdätäkseen ammattiopintoihin, hänellä voi käyttää koko henkilökohtaisen tuntiresurssinsa oman opettajansa kanssa hioakseen taitojaan. Säveltäminen, improvisointi ja musiikkiteknologia toimivat musiikin perusteiden keskeisinä opetustyökaluina.

11.4. AIKUISTEN MUSIIKINOPETUS

Jos oppilas haluaa tähdätä mm. musiikin ammattiopintoihin, hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan aikuisosastossa asettaen itselleen selkeitä tavoitteita pyrkiäkseen musiikkialoille tai -tutkintoihin. Aikuisopiskelussa tavoitellaan tiivistä musiikin työstämistä sekä syvällistä musiikin tuntemusta.

11.5. TYÖTAVAT MUSIIKIN PERUSOPETUKSESSA

Vuosisataisen käsityöperinteen, soittotekniikan oppiminen kulkee yhtä matkaa harjoittelemaan oppimisen, tavoitteiden asettamisen ja itsenäisesti sekä muiden kanssa toimimaan oppimisen kanssa. Oman muusikkouden, yksilöllisen äänen löytäminen ja luovuus ovat keskeinen osa ihmisyyttämme ja auttavat koko yhteisöä voimaan hyvin. Hyvän ohjauksen, yhteisen ja itsenäisen työskentelyn päämääränä on oppimisen ilo ja onnistumisen elämys. Nämä auttavat oppijaa saavuttamaan omat tavoitteensa ja tapansa tuottaa musiikkia.

Yksilö- ja ryhmäopetuksen ohessa Nurmijärven musiikkiopiston erityinen yhteismusisoinnin alue on kaverimusiikki, musiikin vuorovaikutteinen ja sosiaalinen kohtaaminen.

11.6. OPPIMISEN ARVOINTI MUSIIKIN PERUSOPETUKSESSA

Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän opintojen todistus, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot. Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot. Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet. Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja. Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti ja jäljempänä tässä suunnitelmassa kuvattujen valinnaisten opintojen kokonaisuutena.

Laajan oppimäärän arvioinnin kohteet kuvataan soitinkohtaisissa osioissa (taitotaulut / liitteet).

YLEISTÄ

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Nurmijärven musiikkiopistossa noudatetaan sekä oppilaiden että henkilöstön kesken tasa-arvoista ja yhdenvertaista kohtelua. (Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettulaki 5 a §:n 609/1986, muutettu lailla 1329/2014). Kohtelua valvovat opettajat, rehtorit sekä viime kädessä musiikkiopiston kannatusyhdistys r.y:n hallitus.

Yhdenvertaisuus koskee jokaista oppilasta sekä opettajaa sukupuoleen, syntyperään, ikäryhmään, seksuaaliseen suuntautumiseen ja opintovalintoihin katsomatta. Opiston opetuksessa yhteissoiton (kamarimusiikki) nimike *kaverimusiikki* korostaa keskinäisen vuorovaikutuksen sekä opintovalintojen kautta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden luovuttamattomia, kaikkialla vallitsevia globaaleja arvoja.

LAAJAN OPPIMÄÄRÄN YHTEISTEN TAVOITTEIDEN KUVAUS

Laajan oppimäärän tavoitteena on luoda edellytyksiä elinikäiselle, rikkaalle musiikkisuhteelle aktiivisena toimijana ja kuulijana. Opiskelu tähtää musiikillisen osaamisen monipuoliseen, päämäärätietoiseen kehittämiseen ja taiteesta nauttimiseen. Oppilasta innostetaan käyttämään taitoja myös yhteistyön, vaikuttamisen ja osallistumisen välineinä. Tähän pyritään viemällä omaa osaamista, taidetta ulos, ihmisten arjenkin keskelle: virkistämään vanhuksia ja tuottamaan iloa päiväkoteihin sekä etsimään omaa polkua vaikuttaa yhteisöömme ja ympäristöömme.

Nurmijärven musiikkiopiston ja Nurmijärven tanssiopiston yhteistyön syventävien opintojen valinnaismahdollisuuteen kohteena ovat musiikin ja tanssin osuus yhteisistä opinnoista. Yhteisiin opintojen osuus voi olla esim. yhteisproduktion 2 vuotta x 35 vt / vuosi = 70 t ja sooloprojektin 2 vuotta x 35 vt / vuosi = 70 t, yhteensä enimmillään 140-150 tuntia.

Yhteisissä tavoitteissa ja opetuksessa pyritään tukemaan kunkin yksilöllisiä vahvuuksia, potentiaalia ja kiinnostuksen kohteita. Oppilasta rohkaistaan asettamaan tavoitteita ja tekemään valintoja, ottamaan vastuu omasta oppimisesta ja rakentamaan yhteyksiä eri taidemuotojen välille.

ARVIOINTI JA TAITOTAULUT

Musiikin opiskelua ja oppimista arvioidaan eri vaiheissa projektia. Itsearviointia ja opiskelun suunnittelua tukemaan laaditaan jokaiseen soittimeen taitotaulut, jotka pyrkivät tekemään sanallisesti konkreettisemmiksi usein abstrakteilta tuntuvat musiikinopiskelun tavoitteet. Taitotaulut esittelevät tasolta toiselle etenevästi, minkälaisiin asioihin teknisesti ja musiikillisesti perehdytään. Perusopinnot jakautuvat 4 tasoon, alkeistasoon ja 1-3 tasoihin. 4 taso kuuluu syventävään oppimäärään. Tasot jakautuvat eri aihealueisiin, soittotekniikkaan, musiikin hahmottamiseen, luoviin taitoihin (sävellys ja improvisointi), yhteissoittoon ja konserttivalmiuksia käsitteleviin osioihin.

Oppilas suunnittelee lukukausittain yhdessä opettajansa kanssa tavoitteensa ja arvioi projektiansa onnistumista. Tavoitteena on tukea oppilasta **kasvamaan itsenäiseksi, omatoimiseksi musiikilliseksi toimijaksi**, joka osaa ja pystyy hyödyntämään musiikkia aktiivisesti elämänsä ajan. Käytyään läpi kunkin tason vaatimuksiin, oppilas suorittaa vastaavan tasotutkinnon. Tasotutkinto voi olla osa konserttia ja siihen voi liittää halutessaan videon. Tasotutkinnon arvioi lautakunta, joka antaa sanallisen palautteen. Teknisiä valmiuksia ja prima vista soittoa pidetään jatkuvasti yllä, ja niiden osalta tasovaatimusten suorittamista suositellaan vuosittain erikseen esimerkiksi asteikkopajojen ja etydisoittajaisten muodossa.

Syventävien opintojen lopputyön ohjelmistonsa oppilas voi opettajansa avulla suunnitella vapaasti kuvaamaan omaa henkilökohtaista muusikkouttaan ja sitä, miten hän voi musiikilla vaikuttaa ja tuottaa iloa ympäristössään. Lopputyö voi olla oma konsertti, tai se voi olla esimerkiksi sarja esityksiä ja niiden videointeja esim. päiväkodeissa tai vanhainkodeissa. Lautakunta antaa sanallisen laajaa oppimäärää käsittelevän palautteen lopputyöstä.

Muualla suoritettuja opintoja voi hyväksilukea osaksi musiikkiopiston päättösuorituksia sekä -todistuksia.

OPPILAAXI OTTAMISEN PERIAATTEET

Nurmijärven musiikkiopiston oppilaiksi pyritään ottamaan sisään kaikki halukkaat. Keväisin järjestetään **pääsykokeet, jotta jokaiselle oppilaalle löydetään parhaiten soveltuva paikka**. Jotta soitinvalikoima pysyy avarana ja orkesterit toiminnassa, ensi sijaista soitintoivetta ei aina voida toteuttaa. Kaikki hakijat saavat kuitenkin mahdollisuuden harrastaa musiikkia Nurmijärven musiikkiopistossa.

TOIMINNAN JATKUVAN KEHITTÄMISEN KUVAUS

Nurmijärven musiikkiopisto kehittää toimintaansa kysymällä ja ottamalla säännöllisesti vastaan palautetta ympäristöstään ja kaikilta toimintaan osallistuvilta. Opettajia rohkaistaan pedagogiseen aktiivisuuteen ja koulutetaan perus- sekä eri osa-alueiden osaajina. Nurmijärven kunta- ja taajamarakenne ovat positiivinen ja erityinen ilmiö myös musiikin laajan oppimäärän näkökulmasta: luovasti toteutettu kokonaisuus yhdistää kuntalaisia.

Liitteet

Musiikkiopiston orkesterit ja kuorot noudattavat omia pedagogisia sekä toiminnallisia opetussuunnitelmiaan, jotka liittyvät sekä musiikkiopiston kaverimusiikki- että yhtyeopiskelun osioihin. Orkesterien ja kuorojen taitotaulut kuuluvat liitteinä opetussuunnitelmaan.

Taitotaulut

Taulut ovat soitinkohtaisia, suuntaa antavia ja ajatuksia herättäviä. Soittamisen ja edistymisen kuvaukset ovat ohjeellisia sisältäen musiikin ja kunkin soittimen ominaispiirteiden kuvauksia.

Sellonsoiton taitotaulu

Johdantoteksti (taitotaulun kuvaus liitteessä)

Tämä taitotaulu kuvaa sellonsoiton eri osa-alueiden opiskelua Nurmijärven musiikkiopistossa. Musiikinopiskelu on pitkäjänteinen prosessi, johon sisältyy monenlaista oppimista. Taitotaulu pyrkii

konkretisoimaan tavoitteita tasolta toiselle ja tekemään oppimisen sisällöt ymmärrettäviksi oppilaille ja heidän huoltajilleen. Taitotaulun tarkoituksena on helpottaa oppilaan itsearviointia ja oman opiskelun suunnittelua.

Käytyään opettajan kanssa läpi kutakin tasoa vastaavat oppisisällöt, oppilas on valmis suorittamaan tasoa vastaavan tutkinnon ja siirtymään seuraavan tason haasteisiin. Etydi- ja asteikkosoittoa ohjaamaan tarkoitettut etydi- ja asteikko-osiot tutkinnoista suositellaan suoritettavaksi vuosittain erikseen. Rakentava vuosittainen palaute motivoi soittajaa kehittämään taitojaan pitkäjänteisesti.

Muut osiot tutkinnoista suositellaan soitettavaksi konserttien osana. Syventävien opintojen (taso 4) päättötyön ohjelmistoa ei ole määritelty, opiskelija voi rakentaa ohjelmistonsa itse parhaaksi katsomallaan tavalla, ja viedä osaamistaan esimerkiksi päiväkotiin, vanhainkotiin tai kouluun. Tavoitteena on löytää tapa toteuttaa omaa muusikkouttaan, tunnistaa oma osaamisensa ja kyky tuottaa musiikilla iloa.

Jokainen oppija on omanlaisensa persoona - kaikilla on omat vahvuutensa, haasteensa ja kiinnostuksen kohteensa, jotka pyritään ottamaan opiskelussa huomioon. Taitotaulu on suuntaa-antava, jota sovelletaan tarpeen mukaan.

Nurmijärven musiikkiopiston orkesteri- ja kuoro toiminnan opetussuunnitelmat

Nurmijärven musiikkiopistossa toimii kolme lapsi- ja nuorisokuoroa: Visertäjät, Satakielet sekä Musiikkiopiston Tyttökuoro Laulujoutsenet. Kuoroissa laulaa yhteensä n.130 kuorolaista.

KUOROJEN TOIMINTA-AJATUS JA TAVOITTEET

Nurmijärven musiikkiopiston kuorojen toiminta-alue on Nurmijärven kunta lähitaajamaineen. Kuorot muodostavat yhdessä lapsi- ja nuorisokuorojen perheinä kuorokoulun, jonka tehtävänä on osaltaan huolehtia varhaisiän musiikkikasvatuksesta, antaa taiteen perusopetuksen yleisen sekä laajan oppimäärän mukaista musiikin ja kuorolaulun perusopetusta sekä niille rakentuvaa musiikkiopistotason opetusta. Toiminnan tavoitteena on hyvän musiikkisuhteen avulla edistää oppilaan henkistä kasvua sekä persoonallisuuden, luovuuden ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Kuoro toiminta perustuu näin Nurmijärven musiikkiopiston toiminta-ajatuksen sekä tavoitteisiin ylläpitää lasten aitoa kiinnostusta musiikkiin. Kuorojen toiminta on myös osa Nurmijärven musiikkiopiston *kaverimusiikkia*, jossa

korostetaan yhdessä tekemisen merkitystä sekä sitoutumista säännöllisiin harjoituksiin ylläpitäen hyvää kuorohenkeä, josta kuorolainen saa elämäänsä iloa ja musiikillisia elämyksiä.

OPPIMISYMPÄRISTÖ

Oppimisympäristönä toimivat kuorojen säännölliset harjoitukset sekä monipuoliset esiintymiset. Kuorotoiminnassa pyritään kiinnittämään erityistä huomiota mm. hyvin suunniteltuihin harjoituksiin sekä olosuhteisiin. Kuorolaiset esiintyvät musiikkiopiston, seurakunnan, kunnan ja muiden tahojen tilaisuuksissa saaden luontevaa esiintymiskokemusta ja -varmuutta oppien samalla esiintymistaitoja erilaisissa tilanteissa. Kuorojen oppimisympäristö voi laajeta myös kuntarajojen ulkopuolelle sekä kansainväliseen yhteistyöhön. Kuorot osallistuvat festivaaleihin, kilpailuihin ja katselmuksiin sekä järjestävät esiintymismatkoja ulkomaille. Ne voivat kutsua koti- ja ulkomaisia kuoroja vierailulle Nurmijärvelle. Nurmijärven musiikkiopisto voi kulloisenkin taloudellisen tilanteen mukaan osallistua myös kv -toiminnan rahoitukseen.

OPETUS JA TYÖSKENTELYTAVAT

Nurmijärven musiikkiopiston kuorotoiminta jakautuu kolmeen tasoon: alkeistasoon, 2- ja 3-tasoon. Kunkin tason työskentelyn runkona toimii erillinen kuorolaulun tasomäärittely, jolta pohjalta laulajat voivat suorittaa myös kuorolaulajan tasosuorituksia edetessään taidoissaan.

Alkeistaso, Visertäjät -kuoro on tarkoitettu n.5-9-vuotiaille lapsille, jossa ikävaiheessa innostus ja motivaatio laulamiseen on parhaimmillaan. Kuoroon ei ole koelaulua, vaan jokainen halukas pyritään suoraan sijoittamaan kuoroon, "laulamaan tavallaan". Kuorossa opetellaan heti lukukauden alussa oikeanlainen laulamisen perusasenne. Hyvä ryhti on tärkeää! Hyvä osa harjoitusajasta käytetään venyttelyihin, erilaisiin äänenkäyttö- ja hengitysharjoituksiin, - lapsille luontevalla tavalla.

Kuoronjohtaja huomioi lasten voimavarat ja kannustaa laulamisen riemuun ammattitaidollaan ja omalla persoonallaan huumoria unohtamatta. Kuoronjohtaja vastaa kuoron ilmaisutaidon, tonaliteetin sekä laulun puhtauden kehittymisestä oikeaan suuntaan. Kuorossa harjoitellaan keskittymistä sekä pitkäjänteisyyttä mm. erilaisten projekti-esiintymisten kautta. Jokainen kuorolainen on myös yksilö ja häntä tulee rohkaista henkilökohtaiseen osaamiseen.

Kuorossa harjoitellaan myös säästyksetöntä laulamista, sen puhtautta kuunnellen ja varttuneempien kuorolaisten kanssa kokeillaan helppoja kaksiäänisiä lauluja sekä kaanoneita. Lauluohjelmiston on oltava monipuolista ja lapsia innostavaa. Laulujen tulee olla myös sopivia äänialaltaan sekä helppoja oppia (vrt. kuorolaisten lukutaito). Esitettävät laulut opetellaan pääsääntöisesti ulkoa.

2-taso, Satakielet -kuoro jatkaa kuorolaulutoimintaa alkeistason periaatteiden mukaisesti.

Kuoroon otetaan laulajia koelaulun perusteella ja erityistä huomiota kiinnitetään lapsen omaan innostukseen. 2- tasolla lauletaan 2-3 -äänistä säästyksestä sekä säästyksetöntä ohjelmistoa. Kullekin kuorovuodelle haetaan sopivaa ja haastavaa ohjelmistoa huomioiden laulavien lasten resurssit. Alkeistasolla opittuja lauluja voidaan hyödyntää uusina sovituksina 2-tasolla.

Ohjelmistoon sisällytetään suomalaisen lapsikuoro-ohjelmiston perusmateriaalia, aikamme musiikkia, kansanmusiikkia, jonkin verran nk. kevyen musiikin ohjelmistoa sekä kansainvälistä, vieraskielistä laulustoa. Lauluihin liitetään kuorolaisten omia instrumentteja rikastuttamaan ilmaisua. Kuorotoimintaan sisällytetään uusia ja innostavia kokemuksia pitkäjänteisen kuorotyön motivoimiseksi.

3-tasolle, Musiikkiopiston Tyttökuoro Laulujoutseniin pyritään koelaulun perusteella, jossa kiinnitetään huomiota tonaaliseen puhtauteen, äänenkäyttötaitoihin sekä erityisesti motivaatioon. Lisäksi edellytetään nuotinlukutaitoa. 3- tason kuoro laulaa moniäänistä ohjelmistoa, jossa pääpaino on a cappella -ohjelmistossa. Perusohjelmisto koostuu suomalaisesta diskantti-ohjelmistosta sekä kansainvälisestä musiikista. Kuoron esityksiin liitetään luovaa työskentelyä, vaativia soitinosuuksia, koreografioita sekä performansseja.

3- tason kuoro edustaa *musiikin laajan oppimäärän* mukaista toimintaa ja tähtää laadukkaaseen laulamiseen ja toimimiseen, johon päästään hyvin suunnitelluilla harjoituksilla, kuorolaisten taitojen laajentamisella, koulutuksella sekä myös eri taiteenalojen osaajien yhteistyöllä. Kuorolaisia ohjataan yksilöllisille laulutunneilla. Yhtyelaulun periaatteita harjoitellaan. Laulujoutsenet osallistuu kuorokilpailuihin, festivaaleihin tai katselmuksiin taloudellisten ja ajallisen suunnittelun puitteissa.

Pitkäjänteiseksi rakentuvan toiminnan säilyttämiseksi ja motivoimiseksi nuorten kanssa käydään säännöllisesti palautekeskusteluja, joissa toimintaa suunnitellaan ja arvioidaan kuorolaisten kanssa. Kuorolaiset voivat valita keskuudestaan 17 vuotta täyttäneen jäsenen kuoron tuki ry:n hallitukseen. Kuoron kansallista ja kansainvälistä toimintaa motivoidaan kokemusten kautta täydentäen kuorolaisten yleistä oppimisympäristöä. Näin he voivat peilata omia taitojaan muiden osaamiseen ja löytää uusia ulottuvuuksia elämäänsä ja jopa oman kuoron kehittämiseen.

ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Kuorojen esiintymiset arvioidaan jälkeenpäin kuorolaisten kanssa, ”Miten meni” –keskustelut sekä parannettavien taitojen erittely on tärkeää. Kuoronjohtaja kuulostelee kuorolaisten toiveita, ehdotuksia, palautteita, ja etsii sopivia ratkaisuja yhdessä kuorolaisten kanssa.

Harjoituksiin voidaan pyytää mukaan ulkopuolisia kouluttajia. Lisäksi pidetään mahdollisesti yksi viikonloppuleiri/harjoituspäivä lukuvuoden aikana. Kuoronjohtaja ja tarvittaessa musiikkiopiston rehtori arvioivat kuorojen toimintaa sekä päivittävät sitä.

Kuoroyhdistyksen hallitus ja musiikkiopisto tukevat kuoronjohtajan kouluttautumista. Lapsi- ja nuorisokuorojen toimintaa suunnitellaan ja kehitetään myös aktiivisesti kuoronjohtajien yhteisissä palavereissa, Nurmijärven musiikkiopiston kuoron tuki ry:n kokouksissa sekä vanhempainryhmän toimesta.

YHTEISTYÖ

Kuoron tuki ry järjestää yhdessä kuorojen konsertteja, nauhoituksia, radio- ja tv- esiintymisiä, arpajaisia, myyjäisiä, lastentapahtumia ja retkiä. Kuorotyön kehittäminen sekä tukeminen määrätietoisella, kauaskantoisella sekä laadukkaalla yhteistyötä kuoronjohtajien ja musiikkiopiston välillä on tärkeää. Kuorot tekevät myös yhteisiä projekteja eri taiteenperusopetustahojen kanssa.

Kuorolaisten vanhempien sekä vanhempainryhmän kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Kuoroyhdistyksen hallitus ja erityisesti sen puheenjohtaja pitää säännöllisesti yhteyttä kuntaan, seurakuntaan, musiikkiopistoon, Sulasoliin sekä muihin yhteistyötahoihin. Kuoron tuki ry. sekä kuorojen johtajat voivat myös olla Sulasolin jäseniä.

